

Dobrosława Świerczyńska

"Tam gdzie natura wskazywała wzór" -o niektórych sposobach kreowania postaci przez J.I.Kraszewskiego, Ewa Owczarz, "Acta Universitatis Nicolai Copernici", Filologia Polska XXII. Nauki Humanistyczno-Społeczne, z.137, Toruń 1982 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 26/4 (90), 181

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ OWCZARZ Ewa: "Tam gdzie natura wskazywała wzór" - o niektórych sposobach kreowania postaci przez J.I. Kraszewskiego. "Acta Universitatis Nicolai Copernici". Filologia Polska XXII. Nauki Humanistyczno-Społeczne 137, Toruń 1982, s. 41-64.

Autorka zajmuje się metodami kreowania postaci w powieściach społeczno-obyczajowych Kraszewskiego powstałych w l. 1843-1858. Pisarz nie stworzył bohatera czysto pozytywnego ani negatywnego; kreowany jest on wg wzorów natury. Obraz postaci jest często szary i mało atrakcyjny, ale świadczy o dużej umiejętności obserwowania spraw ludzkich. Autorka stara się określić pewne "chwyty" kompozycyjne stosowane przez Kraszewskiego dla wzbogacenia postaci, np.: opis najbliższego otoczenia, "świata rzeczy"; który mówi o predyspozycjach czy gustach bohatera; opisy wnioskujące i oceniające całość postaci; sugerowanie czytelnikowi słuszności lub zwodności opisu "pierwszego wrażenia"; stosowanie tzw. "archeologii psychologicznej" itp.

BP/90/57

D.Ś.

/II/ PACŁAWSKI Jan: Krótkie formy fabularne Juliana Strykowski. "Przegląd Humanistyczny" 1981 nr 10/12 s. 53-76.

Autor, analizując bardzo reprezentatywny dla Strykowskiego gatunek powieściowy określany pojęciem "krótkie formy fabularne", wyprowadza jego genealogię z takich form przekazu, jak: nowela, opowiadanie dopuszczające fabularyzację (ale o bardzo luźnej konstrukcji), reportaż i esej. Przedmiotem analizy są utwory z tomów "Imię własne" i "Na wierzbach... nasze skrzypce". Zwracając uwagę na charakterystyczną strukturę tych tekstów, autor dokonuje ich interpretacji.

BP/90/58

B.M.